

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात जिल्हा क्षयरोग केंद्र तसेच शहर क्षयरोग केंद्रांकरीता आवश्यक युपीएस यंत्र तसेच प्रयोगशाळा साहित्याची राखण करण्यासाठी शितकपाटे, वातानुकूलन यंत्राची खरेदी करण्यासाठी लेखाशिर्ष २२१० ०९९९ अंतर्गत १३- कार्यालयीन खर्च) या उद्दिष्टाखाली रु.३,५७,३०,०००/- (अक्षरी तीन कोटी सत्तावन्न लक्ष तीस हजार फक्त) इतक्या रक्कमेच्या प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांकः प्रशामा -१२२५/प्र.क्र.२३१/खरेदी कक्ष
१० वा मजला, गो. ते. रुग्णालय संकूल इमारत,
नवीन मंत्रालय, मुंबई - ४००००९.
दिनांक : ०७ नोव्हेंबर, २०२५.

वाचा :-

१. शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्र.भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-III/ उद्योग-४, दिनांक १ डिसेंबर, २०१६
२. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/१३/विनियम, भाग-२, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५
३. शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्र.प्रशामा-१२२४/प्र.क्र.७७/आरोग्य-८, दिनांक २० जून, २०२४
४. सहसंचालक, आरोग्य सेवा (कुष्ठ व क्षय) पुणे यांचे पत्र क्र.ससंआसे/कुष्ठवक्षय/अनुदान शाखा/न.क्र.२५/३६४९५-१८/२०२५, दिनांक १ नोव्हेंबर, २०२५
५. सहसंचालक, आरोग्य सेवा (खरेदी कक्ष) मुंबई यांचे पत्र क्र.ससंआसे/खरेदी कक्ष/सन २०२५ हिवाळी अधिवेशन/एकत्रित मागणी प्रस्ताव/५१५१-५५/२०२५, दिनांक ३ नोव्हेंबर, २०२५

प्रस्तावना:-

राष्ट्रीय क्षयरोग निर्मुलन कार्यक्रम हा राष्ट्रीय प्राधान्य असलेला आणि चालू असलेला कार्यक्रम असून सदर कार्यक्रमाचे लक्ष वर्षाख्येरीस क्षयरोगाचे प्रमाण कमी करणे हा आहे. राज्यातील सर्व जिल्हास्तरीय जिल्हा क्षयरोग केंद्र तसेच शहर क्षयरोग अधिकारी अधिनस्त शहर क्षयरोग केंद्रांकरीता आवश्यक युपीएस यंत्र तसेच प्रयोगशाळा साहित्याची राखण करण्यासाठी शितकपाटे, वातानुकूलन यंत्राची खरेदी करण्यासाठी लेखाशिर्ष २२१० ०९९९ अंतर्गत १३-कार्यालयीन खर्च या उद्दिष्टाखाली प्रशासकीय मान्यता मिळण्याच्या अ.क्र.३ येथील सहसंचालक आरोग्य सेवा, (कुष्ठ व क्षय) पुणे यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावानुसार, युपीएस यंत्र, तसेच प्रयोगशाळा साहित्याची राखण करण्यासाठी शितकपाटे, वातानुकूलन यंत्राची खुल्या निविदा प्रक्रियेनुसार खरेदी

शासन निर्णय :-

२. वरील वस्तुस्थिती विचारात घेता, राज्यातील सर्व जिल्हास्तरीय जिल्हा क्षयरोग केंद्र तसेच शहर क्षयरोग अधिकारी अधिनस्त शहर क्षयरोग केंद्रांकरीता आवश्यक युपीएस यंत्र तसेच प्रयोगशाळा साहित्याची राखण करण्यासाठी शितकपाटे, वातानुकूलन यंत्राची खरेदी करण्यासाठी लेखाशिर्ष २२१० ०९९९ अंतर्गत १३-कार्यालयीन खर्च या उद्दिष्टाखाली प्रशासकीय मान्यता मिळण्याच्या अ.क्र.३ येथील सहसंचालक आरोग्य सेवा, (कुष्ठ व क्षय) पुणे यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावानुसार, युपीएस यंत्र, तसेच प्रयोगशाळा साहित्याची राखण करण्यासाठी शितकपाटे, वातानुकूलन यंत्राची खुल्या निविदा प्रक्रियेनुसार खरेदी

करण्यासाठी रु.३,५७,३०,०००/- (अक्षरी तीन कोटी सत्तावन्न लक्ष तीस हजार फक्त) इतक्या रकमेस इतका खर्च अपेक्षित असुन सदरचा खर्च सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात लेखाशिर्ष २२१० ०९९९ अंतर्गत १३-कार्यालयीन खर्च या उद्दिष्टाखाली प्राप्त होणा-या निधीतुन भागविण्यात येणार आहे. तरी सदर खरेदी करण्यास खालील नमुद केलेल्या अटींच्या अधिन राहुन प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे:-

- (१) खरेदी करण्यात येणाऱ्या युपीएस यंत्र, तसेच प्रयोगशाळा साहित्याची राखण करण्यासाठी शितकपाटे, वातानुकूलन यंत्र यांची आवश्यकता व मागणी बाबत शहानिशा /खातरजमा करण्यात आल्यानंतरच सदर बाबींच्या खरेदीसाठी निविदा प्रक्रिया राबविण्यात यावी. तसेच खरेदी करण्यात आलेल्या बाबींची आवश्यकता, मागणी व अवलंबिलेली निविदा प्रक्रिया याची शहानिशा /खातरजमा करण्यात यावी.
- (२) खरेदी करण्यात येणाऱ्या उपकरणे/यंत्रसामुग्रीचे विनिर्देश गरजेनुसार व अद्यावत असल्याची खातरजमा करण्यात यावी. खरेदी करावयाच्या बाबींचे तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) संबंधित तज्जांनी (तांत्रिक समिती / अधिकारी) यांनी मान्य केलेल्या विनिर्देशानुसारच असावेत. सदर तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) हे कोणत्याही विशिष्ट उत्पादक / वितरक यांना फायदा होईल, अशा रितीने तयार केलेले नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात आल्यानंतरच सदर बाबींची खरेदी प्रक्रिया राबविण्यात यावी.
- (३) सहसंचालक आरोग्य सेवा (खरेदी कक्ष) मुंबई यांनी शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्र. भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-III/ उद्योग-४, दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ (शासकीय विभागांनी करावयाच्या कार्यालयीन खरेदीसाठीच्या कार्यपद्धतीची सुधारित नियमपुस्तिका) मधील नियमानुसार तसेच सदर विभागाच्या दि.२४.०८.२०१७, दि.०८.१२.२०१७, दि.०७.०५.२०२१ व दि.०७.०३.२०२४ रोजीच्या शासन निर्णयातील सुधारीत प्रक्रिया अवलंबून सदर बाबींची खरेदी करावी. तसेच शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/भाग-२/२०१३/विनियम, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ सोबतच्या परिशिष्टातील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अ.क्र.४ नियम क्र.७ समोरील स्तंभ क्र.६ येथील अटींची पूर्तता करण्यात यावी.
- (४) प्रशासकीय मान्यता देताना प्रस्तावित खरेदीचे दर हे अंदाजित आहेत. त्यामुळे खरेदी प्रक्रियेअंती दर निश्चित करण्यात यावा. सदर दर हा बाजार भावापेक्षा कमी असल्याबाबत आणि संबंधित पुरवठादाराने या बाबीचा इतर ठिकाणी ज्या दराने पुरवठा केला आहे, त्या दरापेक्षा जास्त नसल्याबाबतची खातरजमा खरेदी प्राधिकरण स्तरावरुन करण्यात येऊनच पुढील कार्यवाही यावी.
- (५) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींची पुरवठापूर्व / पुरवठानंतर नमुना तपासणी (Pre/Post-dispatch random sample inspection) करून उचित व योग्य विनिर्देश (specification) असलेल्या वस्तुंचीच खरेदी करण्यात येईल, याची खात्री करण्यात यावी. हीच बाब खरेदी करण्यात आलेल्या बाबींकरीता तपासूनच देयकांची अदायगी करावी.
- (६) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींची खरेदी प्रक्रिया राबविताना केंद्रिय दक्षता आयोगाच्या मार्गदर्शक सूचनांचे (CVC Guidelines) तंतोतंत पालन करण्यात यावे.
- (७) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींचा पुरवठा झाल्यानंतर त्यांची साठवणूक व वितरण (storage & distribution) करणे तसेच, पुरवठा साखळी व्यवस्थापन (Supply chain management) आणि वस्तुसूची व्यवस्थापन (Inventory Management) योग्य पद्धतीने करून सदर बाबी विनावापर पडून राहणार नाहीत व त्यांचा विहीत मुदतीत वापर होईल, याची संबंधित कार्यक्रम प्रमुख / जिल्हा क्षयरोग अधिकारी / शहर क्षयरोग अधिकारी यांनी दक्षता घेण्यात यावी.

(८) सदरची खरेदी प्रशासकीय मंजुरीच्या विहित कालावधीत पूर्ण होईल याची दक्षता घ्यावी. तसेच, या बाबींच्या खरेदीची द्विरुक्ती (Duplication) होणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी. सदरहू खरेदीच्या अनुषंगाने निविदा प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर त्याबाबतचा तपशील सहसंचालक आरोग्य सेवा (खरेदी कक्ष) मुंबई यांनी शासनास सादर करावा.

(९) या कामी होणारा खर्च, “मागणी क्र. आर-१, २२१० – वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य, , (०४) (०१) क्षय रुग्णालये व आरोग्यधामे (राज्य क्षेत्र) (अनिवार्य २२१० ०१११,१३-कार्यालयीन खर्च या लेखाशीर्षाखाली सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात प्राप्त होणाऱ्या तरतूदीतुन भागविण्यात येऊन तो सदरहू लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

(१०) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/१३/विनियम, भाग-२, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ मधील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अनु क्रमांक ४, नियम क्र. ७ अन्वये अवजारे, किरकोळ साधन सामग्री आणि उपक्रम संच विकत घेण्यास मंजूरी देण्यासाठी प्रशासनिक विभागास पूर्ण अधिकार प्रदान करण्यात आले आहेत.

(११) सदर खरेदी ही सहसंचालक आरोग्य सेवा (खरेदी कक्ष) मुंबई यांचे मार्फत करण्यात यावी. आरोग्य सेवा आयुक्तालय अधिनस्त खरेदी कक्षाकडून प्रस्तुत प्रकरणी निविदा प्रक्रियांती खरेदी प्रक्रिया राबवून, त्याबाबतचा तपशील शासनास सादर करावा.

३. सदर प्रस्तावानुसार खरेदी करावयाच्या संयंत्रे – साहित्य सामग्री यांची यादी सोबतच्या विवरणपत्र-अ व ब मध्ये दर्शविलेली आहे.

४. उपरोक्त परि.२ मधील अ.क्र. १ ते ११ येथे नमूद अटींची पूर्तता करण्याची व खरेदी नियमानुसार व आवश्यकते प्रमाणे आहे हे सुनिश्चित करण्याची संपूर्ण जबाबदारी, आयुक्त,आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई तसेच सहसंचालक आरोग्य सेवा (खरेदी कक्ष) मुंबई व सहसंचालक आरोग्य सेवा, (कुष्ठ व क्षय) पुणे ६ यांची राहील.

५. सदर शासन निर्णय, शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/१३/विनियम, भाग-२, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ मधील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अनु क्रमांक ४, नियम क्र. ७ अन्वये प्रशासनिक विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारामध्ये निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२५११०७१११३३६४४१७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अशोक कायंदे)
अवर सचिव महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १) आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- २) संचालक, आरोग्य सेवा, आरोग्य संचालनालय, मुंबई / पुणे

- ३) सहसंचालक आरोग्य सेवा, (कुष्ठ व क्षय) पुणे
- ४) सहसंचालक, आरोग्य सेवा, (खरेदी कक्ष), मुंबई.
- ५) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखापरीक्षा/लेखा अनुज्ञेयता), मुंबई.
- ६) महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखापरीक्षा/लेखा अनुज्ञेयता), नागपूर.
- ७) अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
- ८) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.

१२) निवडनस्ती (खरेदी कक्ष)

(शासन निर्णय क्र.प्रशामा-१२२५/प्र.क्र.२३१/खरेदी कक्ष,दि.०७.११.२०२५ चे सहपत्र)

विवरणपत्र

अ-अनुदानाचा तपशिल (रक्कम रुपयांत)

(रक्कम रुपयात)

अ.क्र.	लेखाशीर्ष	खरेदीचा तपशिल	प्रशासकीय मान्यतेचा प्रस्ताव एकूण किंमत (रु.)	निधीची तरतुद
१	२२१० ०१११ अंतर्गत १३- कार्यालयीन खर्च	युपीएस यंत्र तसेच प्रयोगशाळा साहित्याची राखण करण्यासाठी शितकपाटे, वातानुकूलन यंत्राची खरेदी	रु. ३,५७,३०,०००/-	रु. ३,५७,३०,०००/- इतके अनुदान सन २०२५ च्या तृतीय (हिवाळी) अधिवेशनात मंजूर होण्याच्या अधीन राहून

विवरणपत्र

ब-खरेदीचा तपशिल

(रक्कम रुपयात)

अ.क्र.	आरोग्य संस्थांचे नाव	विवरण	खरेदी संख्या	अंदाजित दर प्रती नग	अंदाजित रक्कम (रुपये)
१	राज्यातील सर्व जिल्हास्तरीय जिल्हा क्षयरोग केंद्र तसेच शहर क्षयरोग केंद्र व अधिनस्त निश्चित केलेल्या आरोग्य संस्थांकरीता	वातानुकूलन यंत्र (१.५ टन)	१७५	५०० ००	८७५००००
२		युपीएस यंत्र (नॅट मशीन करिता)	२०९	८०० ००	१६७२००००
३		शितकपाट (२२० लि.)	३४२	३०० ००	१०२६००००
एकूण रक्कम					३,५७,३०,०००/-